

Vlaams
Parlement

stuk **788** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 9 november 2010 (2010-2011)

Gedachtewisseling

over het strategisch beleidskader
voor kwaliteitsvolle regelgeving en
administratieve vereenvoudiging 2009-2014

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door mevrouw Karin Brouwers

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
de heer Peter Reekmans;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Else De Wachter;
de heer Bart De Wever, mevrouw Lies Jans;
mevrouw Patricia De Waele;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken;
de heer Karim Van Overmeire.

INHOUD

1. Toelichting door de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand.....	4
1.1. Inleiding	4
1.1.1. Situering	4
1.1.2. Doelstelling	4
1.1.3. Principes	4
1.2. Reguleringssimpactanalyse	5
1.3. Compensatieregeling	6
1.4. Cellen Wetskwaliteit	6
1.5. Regelgevingsagenda.....	7
1.6. Formulieren.....	7
2. Vragen en opmerkingen van de commissieleden	8
2.1. Tussenkoms van de heer Marnic De Meulemeester	8
2.2. Tussenkoms van de heer Marc Vanden Bussche	8
2.3. Tussenkoms van mevrouw Karin Brouwers.....	8
2.4. Tussenkoms van de heer Sas van Rouveroij	9
2.5. Tussenkoms van de heer Kurt De Loor	10
2.6. Tussenkoms van mevrouw Annick De Ridder	10
3. Antwoorden van de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand.....	11
4. Aanvullende opmerkingen van de commissieleden	13

De Commissie voor Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme hield op 26 oktober 2010 een gedachtewisseling over het strategisch beleidskader voor kwaliteitsvolle regelgeving en administratieve vereenvoudiging 2009-2014.

De commissievoorzitter verwijst naar de gedachtewisseling van 4 mei 2010 over het rapport en het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) over betere regelgeving (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 532/1). Bij die gelegenheid werd afgesproken om als volgende stap de bevoegde minister en de dienst Wetsmatiging uit te nodigen om te vernemen wat de voornemens zijn inzake kwaliteitsvolle regelgeving en administratieve vereenvoudiging.

1. Toelichting door de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

1.1. Inleiding

1.1.1. Situering

De *minister* schetst eerst het kader waarin zijn presentatie moet worden gezien. Hij verwijst naar de gedachtewisseling met de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en naar de vragen die toen gerezen zijn met betrekking tot de beleidsvoornemens van de Vlaamse Regering. De tekst die de minister hierna brengt kan nog niet beschouwd worden als een definitief document van de Vlaamse Regering. De gepresenteerde voorstellen moeten nog naar de Inspectie van Financiën en behoeven nog een begrotingsakkoord vooraleer ze kunnen worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Het is onder dit voorbehoud dat de minister zijn toelichting houdt.

1.1.2. Doelstelling

De doelstelling van het strategisch beleidskader is enerzijds een herbevestiging van de krachtlijnen en de algemene principes van het Vlaamse reguleringsmanagement. Anderzijds gaat het om een bijsturing van de volgende instrumenten van het Vlaamse reguleringsmanagement: de reguleringsimpactanalyse (RIA), de compensatieregel voor administratieve lasten, de cellen Wetskwaliteit, de regelgevingsagenda en de kwaliteitsverbetering van formulieren.

1.1.3. Principes

De acht kenmerken van goede regelgeving blijven als referentiekader gelden. Er wordt deze regeerperiode sterk gefocust op de samenhang van ‘goede regelgeving’. Dit principe is belangrijk om ‘steekvlamwetgeving’ en reparatiewetgeving te vermijden. Bij herziening van wetgeving moet zoveel mogelijk gecoördineerd worden opgetreden. Als voorbeeld verwijst de minister naar de herziening van de regelgeving inzake Onroerend Erfgoed, waarbij men alle bestaande decreten en decreetswijzigingen zal integreren in één decreet, zodat men samenhangende regels, termijnen, terminologie, handhavingsregels krijgt.

Het reguleringsmanagement is zowel gericht op bestaande als op nieuwe regelgeving. Het krijgt vorm via drie sporen – de administratieve lastenverlaging, de RIA en de juridisch-technische verbetering en vereenvoudiging – en wordt structureel verankerd binnen de Vlaamse overheid.

Een laatste principe is dat van de proportionaliteit.

1.2. *Reguleringsimpactanalyse*

De RIA moet leiden tot een betere voorbereiding en onderbouwing van nieuwe regelgeving, meer transparantie en meer beleidscoördinatie. Het is de bedoeling om formalisme te vermijden. De minister erkent dat de RIA vandaag wel formalistisch van aard is. Men is vanuit de diverse beleidsdomeinen de idee van een RIA wel genegen, maar men vraagt dat er niet voor elke kleine wijziging een RIA zou worden opgelegd. Men moet dus zoeken naar een meer proportioneel gebruik van het instrument. Bovendien moet er een grotere nadruk komen te liggen op het gebruik van de RIA in de verschillende fasen van het beleidsproces. Dit laatste beantwoordt ook aan de vraag van de SERV.

De RIA als product moet beter worden afgestemd op andere documenten, bijvoorbeeld de adviezen van de Inspectie van Financiën en van de strategische adviesraden. Ook is het nodig de kwaliteitscriteria te verfijnen en de RIA-handleiding, -sjabloon en -vorming te actualiseren. Tot slot moet de RIA-databank nog verbeteren en moet er beter over worden gecommuniceerd. In de RIA-databank zit de regeringsbeslissing, de ontwerpregelgeving en de bijkomende RIA. Naarmate er een soort roadmap ontstaat en er bijkomende RIA's zijn, is het de bedoeling dat een en ander ook in de databank wordt opgenomen en dat die vlot raadpleegbaar is.

De minister wil inzake de RIA als procedure en als proces de klemtoon leggen op proportionaliteit. Hij wil komen tot een verfijning van het toepassingsgebied van de RIA, waarbij dat instrument enkel wordt ingezet bij relevante dossiers. Het is niet nodig die toch vrij zware procedure en de daaraan verbonden administratieve lasten in te zetten bij elke mogelijke decretale wijziging. In een aantal gevallen is het klaar en duidelijk dat er geen alternatief is dan een decretale regeling. De toepassing van het proportionaliteitsbeginsel zal de RIA allicht populairder en ook effectiever maken.

De minister zal een nieuwe werkwijze voorstellen waarbij een eerste selectie zal gebeuren op basis van de initiatieven die worden opgenomen in de regelgevingsagenda bij de jaarlijkse beleidsbrieven (of bij de beleidsnota). Een tweede selectie zou kunnen gebeuren op basis van een halfjaarlijkse actualisatie van de regelgevingsagenda. Die halfjaarlijkse actualisatie moet wel nog worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De minister hoopt dat dit effectief zal gebeuren, want op die manier evolueert men in de richting van een roadmap naar Europees voorbeeld zoals de sociale partners die vragen. Een derde selectie zou tot slot kunnen gebeuren in de fase van de aanvraag van het wetgevingsadvies van regelgevingsdossiers die niet in de regelgevingsagenda zijn opgenomen.

De RIA moet volgens de minister vroeger in het beleidsproces komen en er moet minder focus komen te liggen op het goedkeuringsproces. Dat betekent onder meer dat men vaker gebruik zal maken van witboeken, groenboeken en conceptnota's, dat men zal werken met voorlopige RIA's in een vroege fase (bij de regelgevingsagenda) en dat men zal evolueren naar een halfjaarlijkse actualisatie van de regelgevingsagenda's.

De minister stelt dat de RIA relevant moet blijven tijdens het volledige goedkeuringsproces van de regelgeving. Dat impliceert een aangevulde RIA bij de eerste principiële goedkeuring, een actualisering van de RIA's na de eerste principiële goedkeuring, het gebruik van informatie door de verschillende partners in het goedkeuringsproces. Bij definitieve goedkeuring moeten de volledige RIA's duidelijkheid geven over de volgende stappen in het regelgevingsproces. De minister verwijst ter illustratie naar de totstandkoming van het Archiefdecreet.

De minister wil de RIA op het einde van het goedkeuringsproces van regelgeving opnieuw als planningsinstrument gebruiken. Een vraag die daarbij aan bod moet komen is of de oorspronkelijke doelstellingen en uitgangspunten met betrekking tot de implementatie

nog correct zijn. Verder moet er aandacht zijn voor de planning van de uitvoering en (vernieuwde) aandacht voor monitoring en latere evaluatie.

De minister zal aan de regering een aantal voorstellen op korte termijn voorleggen voor de hervorming van de RIA-kwaliteitsbewaking. Er zou een interne kwaliteitscontrole plaatsvinden in de fase van de regelgevingsagenda en opnieuw een interne kwaliteitscontrole in de fase voor de eerste principiële goedkeuring. De politieke kwaliteitscontrole zou gebeuren bij de eerste principiële goedkeuring. Na de eerste principiële goedkeuring zou dan een externe kwaliteitscontrole kunnen plaatsvinden. Op dat ogenblik komen de strategische adviesraden in beeld. Wat de wetsevaluatie betreft, is en blijft de minister van oordeel dat dit een taak is van het parlement.

Op langere termijn ziet de minister inzake kwaliteitsbewaking een opdracht weggelegd voor het College van Ambtenaren-Generaal (CAG) met het Departement Bestuurszaken als trekker. De samenhang tussen beleid en regelgeving moet hierbij de scope zijn. Het charter met betrekking tot de politiek-ambtelijke samenwerking moet gerespecteerd en uitgevoerd worden.

De minister wenst de RIA te zien als een instrument voor een integrale effectbeoordeling. In die zin is het de bedoeling de diverse sectorale 'toetsen' in de RIA onder te brengen (armoedetoets, inclusietoets, Brusseltoets, lokalebesturentoets, duurzaamheidsbeoordeling). Op die manier kan men de regelgeving meer vanuit een integraal beleid (in tegenstelling tot een ad-hocbeleid) benaderen.

De minister verwijst nog naar het interinstitutioneel akkoord (IIA) over de reguleringssimpactanalyse dat op 4 februari 2009 werd afgesloten tussen het parlement, de regering en de strategische adviesraden. Men wil in dat kader komen tot een eenduidige definitie van de inhoud van het wetgevingsdossier dat aan de strategische adviesraden en aan het Vlaams Parlement wordt overgemaakt. Het IIA houdt ook de oprichting in van een technische werkgroep die de uitvoering van het akkoord zal bewaken. Een uitbreiding van het IIA naar andere thema's kan worden overwogen. Een evaluatie is voorzien in 2012, dit is twee jaar na de effectieve inwerkingtreding.

1.3. *Compensatieregel*

De minister streeft naar een grotere aandacht voor alternatieven voor administratieve lasten doorheen het volledige regelgevingsproces. Hierbij moet expliciete aandacht besteed worden aan administratieve lasten in voorlopige RIA's bij de regelgevingsagenda. Er kan vrijwillig advies worden gegeven bij de opmaak van voorlopige RIA's over de noodzaak en relevantie van administratieve lasten.

De minister wil ook een meer proportionele toepassing van de verplichting tot meten van administratieve lasten. Voor kleine dossiers is een meting niet nodig. Op die manier kan veel administratief werk worden vermeden. Het moment van het meten kan later in het proces gebeuren. Alle belangrijke dossiers zouden wel aan een uitgebreide meting moeten worden onderworpen.

Verder is het de bedoeling de kwaliteit van de meetresultaten te verhogen. Er moet gewerkt worden met de 'best beschikbare informatie' en met de standaardkostenmethodiek. De dienst Wetsmatiging moet de meetresultaten valideren teneinde de betrouwbaarheid te verhogen, al is een 100% accurate meting vooraf uiteraard niet mogelijk.

1.4. *Cellen Wetskwaliteit*

De algemene principes van de cellen Wetskwaliteit blijven behouden. De cel Wetskwaliteit heeft twee taken: de implementatie van het reguleringsmanagement en ondersteuning bie-

den bij de opmaak van de regelgeving. Elk beleidsdomein kan kiezen tussen de oprichting van één of meerdere cellen Wetskwaliteit. De positionering van de cellen wordt voorgesteld door de bevoegde minister en/of de beleidsraad. Er is nood aan een specifiek (personeels)beleid voor deze cellen Wetskwaliteit. Het schrijven van decreten of besluiten is een vaardigheid die moet aangeleerd worden. Het is niet omdat men inhoudelijk een goed ambtenaar is dat men ook technisch-juridisch correcte teksten kan schrijven. Er worden voor wat dit technisch-juridisch aspect betreft goede cursussen georganiseerd met ervaren lesgevers. De minister laat het aanbod aan vormingsactiviteiten ronddelen.

Tot slot is er nood aan een goede verhouding met de centrale dienstverlening inzake wetgevingskwaliteit. De centrale dienst Wetsmatiging beschikt nu over tien personeelsleden. Het is een kleine dienst die heel het gebeuren inzake RIA en administratieve vereenvoudiging aanstuurt.

De minister zal met betrekking tot de cellen Wetskwaliteit ook enkele nieuwe voorstellen doen aan de Vlaamse Regering. In het kader van het charter voor politiek-ambtelijke samenwerking is voorzien dat bij de aanstelling van een nieuwe minister op de beleidsraad formele afspraken worden gemaakt over de opmaak van regelgeving en de betrokkenheid hierbij van de cel(len) Wetskwaliteit in het bijzonder. Bij de opmaak van beleidsnota's/ beleidsbrieven en bijhorende regelgevingsagenda moeten afspraken worden gemaakt over regelgevingsdossiers waarvoor beleidsdomeinoverschrijdend overleg nodig is, en over de rol van de cellen Wetskwaliteit hierbij.

Bij de opmaak van beleidsnota's/beleidsbrieven worden in de beleidsraad ook afspraken gemaakt over de verwachtingen met betrekking tot de dienstverlening van de cel Wetskwaliteit. Er is een actualisatie nodig van de leidraad inzake reguleringsmanagement en een afstemming op (de toekomstige evolutie van) de leidraad inzake organisatiebeheersing. Ook is er afstemming nodig met andere netwerken (EU-coördinatoren, aanspreekpunten voor kinderrechten, formulierencoördinatoren enzovoort).

1.5. Regelgevingsagenda

De doelstellingen van de regelgevingsagenda – coördinatie, planning, transparantie – blijven behouden. Men moet wel formalismen vermijden en flexibiliteit inbouwen. Verder moet men geleidelijk evolueren naar een volwaardig stappenplan (een zogenaamde roadmap) en naar een meer inhoudelijke invulling.

De minister wil komen tot een halfjaarlijkse actualisatie van de regelgevingsagenda (gekoppeld aan eventuele begrotingscontrole) en tot de toevoeging van een meer gedetailleerde planning van de verschillende fasen in de opmaak en goedkeuring van regelgeving. Voorlopige RIA's moeten aan de regelgevingsagenda worden toegevoegd.

De minister is van plan aan het College van Ambtenaren-Generaal de opdracht te geven om te onderzoeken hoe de interne samenhang van nieuwe Vlaamse regelgeving/beleid op een structurele wijze verbeterd kan worden. Het CAG kan ook instaan voor een jaarlijkse doorlichting van de regelgevingsagenda's op zoek naar beleidsdomeinoverschrijdende regelgevingsprojecten. Tot slot moet er meer communicatie zijn over het gebruik van de regelgevingsagenda via indicatoren.

1.6. Formulieren

De minister wil een grotere aandacht voor het informatiebeheer in het volledige regelgevingsproces. Hij stelt voor om taaladvies en inhoudelijk advies van de dienst Wetsmatiging te vragen over nieuwe formulieren en wil een aangepast label 'eenvoudig formulier' introduceren. Verder is het de bedoeling om de structurele inbedding van het formulierenbeleid binnen de Vlaamse overheid te verhogen en de Vlaamse formulierensite te heroriënteren.

2. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

2.1. *Tussenkomst van de heer Marnic De Meulemeester*

De heer *Marnic De Meulemeester* verwijst naar de gedachtewisseling van 4 mei 2010 met de SERV waar een aantal bekommernissen werden geformuleerd met betrekking tot de Vlaamse regelgeving. In hoeverre is daar mee rekening gehouden in de voorstellen die de minister aan de Vlaamse Regering zal voorleggen?

De spreker stelt vast dat het Vlaamse reguleringsbeleid op internationale erkenning kan rekenen en op een aantal punten goed scoort in een benchmarkvergelijking. Niettemin blijven er mankementen. Veel RIA's worden gemaakt louter omdat ze verplicht zijn. De spreker kan zich wel vinden in het voorstel van de minister om de RIA in kleine dossiers weg te laten. Voor belangrijke nieuwe regelgeving is echter een sterk uitgewerkte RIA nodig.

Er is nood aan een politiek en ambtelijk draagvlak en een mentaliteitsverandering als het gaat om het streven naar een betere regelgeving en administratieve vereenvoudiging. Opnieuw verwijzend naar de SERV stelt de heer De Meulemeester dat het strategisch kader voor betere regelgeving eigenlijk bij het begin van elke legislatuur (her)bevestigd moet worden. Verder benadrukt hij het belang van tijdige consultaties en de opstart van RIA's in een vroege fase van het regelgevingsproces. Met betrekking tot consultatie is meer standaardisering aangewezen zodat die op een meer geüniformiseerde manier kan gebeuren. Binnen de beleidsdomeinen moet nog meer capaciteit ter beschikking worden gesteld met het oog op een betere regelgeving.

2.2. *Tussenkomst van de heer Marc Vanden Bussche*

De heer *Marc Vanden Bussche* vindt de bezorgdheid voor een betere regelgeving terecht. Hij vraagt zich af of een dienst met een tiental mensen wel voldoende is om over de kwaliteit te waken. Is er voldoende gekwalificeerd personeel op het juridische vlak? Is er samenwerking met universiteiten of eventueel met de orde van advocaten en de orde van notarissen? De spreker juicht de vormingsinitiatieven toe en vraagt of die ook opengesteld zijn voor de gemeenten.

2.3. *Tussenkomst van mevrouw Karin Brouwers*

Mevrouw *Karin Brouwers* apprecieert dat de minister zijn plannen in de commissie toelicht vooraleer ze door de regering worden besproken. Dat geeft ook de leden van de meerderheid wat meer vrijheid om hun mening te geven. De spreker is het eens met de voorstellen van de minister om de RIA's te verbeteren. Zij heeft wel een bedenking bij het voornemen om de RIA bij kleine dossiers weg te laten. In dergelijke gevallen zou het nuttig zijn dat in de memorie van toelichting uitleg wordt gegeven waarom de RIA niet nodig werd bevonden. Wanneer er wel een RIA is, zou daarover trouwens ook best uitleg worden gegeven in de memorie van toelichting zodat een en ander voor parlementsleden makkelijker te volgen is.

Mevrouw Brouwers vindt het een goede zaak dat de regelgevingsagenda verder wordt uitgediept. Momenteel zijn de regelgevingsagenda's bij de beleidsbrieven erg beperkt. Zoals ook de SERV stelde zou men meer naar een procesmatige aanpak moeten gaan. Een halfjaarlijkse actualisatie is een belangrijke stap om de vooruitgang weer te geven en het proces te volgen.

Positief is ook dat de sectorale 'toetsen' worden geïntegreerd. De bestaafing van de dienst Wetsmatiging komt de spreker echter beperkt over. Is er voldoende personeel om al die taken op te volgen?

Mevrouw Brouwers stelt vast dat in heel wat decreten rapportageverplichtingen zijn opgenomen, niet alleen voor de gemeenten, maar ook de Vlaamse overheid legt zichzelf allerlei verplichtingen op waar nadien zelden nog iets mee gebeurt. Zijn rapportages het juiste middel en kan die vraag desgevallend in het kader van de RIA's bekeken worden?

De spreker vraagt wie er precies zit in de technische werkgroep die opgericht werd in het verlengde van het IIA.

Tot slot wijst ze op een terminologische 'verrommeling' in het wetgevingstraject nu men instrumenten hanteert als groenboeken, witboeken, conceptnota's, visienota's enzovoort. Het zou goed zijn dat men in het goed te keuren strategisch beleidskader duidelijk aangeeft wat men verstaat onder groenboek, witboek en conceptnota's, wat de te volgen stappen zijn, wat de precieze rol is van het parlement, hoe de consultatie wordt georganiseerd enzovoort. Op dit ogenblik is het groenboek Interne Staatshervorming in bespreking maar omdat de consultatie van het middenveld niet door de regering gebeurt, vindt die plaats in de commissie bevoegd voor binnenlands bestuur.

In welke mate worden de conclusies van de commissies-Sauwens en -Berx meegenomen in de voorstellen met betrekking tot betere regelgeving? De minister wil meer proportionaliteit inzake het hanteren van de RIA, maar kan hij duidelijk aangeven wanneer er in ieder geval een RIA moet zijn?

2.4. Tussenkoms van de heer Sas van Rouveroij

De heer *Sas van Rouveroij* is verheugd dat de minister zijn voorstellen inzake betere regelgeving eerst aan de commissie presenteert, al gaat het niet onmiddellijk om een politiek mijnenveld. Hij merkt op dat naast de RIA ook het zogenaamde Belfortmodel bestaat, waarmee men de impactmeting bedoelt van effecten van beleidsmaatregelen op de lokale besturen. De effecten op de lokale of andere besturen moeten alleszins worden opgenomen in de RIA en dit zou een van de doelstellingen van de RIA moeten zijn, naast de betere onderbouwing van nieuwe regelgeving, meer transparantie en beleidscoördinatie. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) is steeds pleitbezorger geweest van het Belfortmodel en de spreker wil dit punt nog eens extra benadrukken.

De heer van Rouveroij verwijst naar de RIA bij het Archiefdecreet, waar ook de minister naar refereerde als modelvoorbeeld. De spreker was onder de indruk van de omvang en de detaillering van de RIA in kwestie. De omvang was echter van die aard dat hij niet tot het einde is geraakt. Vandaar suggereert hij om bij de krachtlijnen van de hervorming van de RIA ook de verhoging van de leesbaarheid op te nemen.

De minister kondigde een verfijning aan van het toepassingsgebied van de RIA en wil het instrument enkel toepassen op 'relevante' dossiers. De spreker zou dit begrip 'relevant' willen vermijden want het is eindeloos rekbaar en voor interpretatie vatbaar. Men moet principieel inzetten op het begrip 'proportionaliteit', dat meer omkadering en houvast biedt en minder ruimte voor een zuiver politieke beoordeling. Het voornemen om niet voor alles een RIA te moeten opstellen is terecht maar dit moet dus gekoppeld worden aan 'proportionaliteit' en niet aan 'relevantie'.

De heer van Rouveroij is het eens met de minister wanneer die stelt dat het meten van administratieve lasten ook later in het proces kan gebeuren. Hij trekt de parallel met de werkzaamheden van de Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten en meer bepaald de debatten over de milieueffectrapportages (MER's). In het kader van zo'n MER wordt men verondersteld op voorhand alle mogelijke effecten op mens en milieu in te schatten. Bij infrastructuurprojecten worden dan soms effecten vooropgesteld die zich echter later in de feiten niet voordoen. Op die manier krijgt men een soort virtuele lasten waarvoor reële compensaties worden ontwikkeld. Op die manier is

men niet goed bezig. Vertaald naar de RIA's besluit hij dat het moment van meting van lasten in sommige gevallen beter later gebeurt. Dat roept dan wel de vraag op hoe men in een latere fase nog kan bijsturen. In een vroege fase van de besluitvorming is meestal nog genoeg veerkracht aanwezig om bij te sturen. Wanneer de beslissing al gevallen is en men gaat later tot meting over, is er vaak niet genoeg veerkracht bij de regelgever om in functie van de meting toe te geven dat men zich heeft vergist. De vraag is dus hoe men bij een latere meting het proces zal bijsturen op basis van de meetresultaten.

De heer van Rouveroy pleit voor enige taalhygiëne. In die optiek heeft hij het moeilijk met de term 'wetskwaliteit' die de minister enkele keren hanteerde. Allicht wordt de term hier in zijn generieke betekenis gebruikt. Maar zou het in dit parlement niet beter zijn te spreken van decreetskwaliteit of van legistieke kwaliteit?

Mevrouw *Annick De Ridder*, commissievoorzitter, suggereert de term 'regelgevingskwaliteit' omdat op die manier ook de besluiten van de Vlaamse Regering gevat worden.

De heer *van Rouveroy* merkt op dat technisch-juridische opmerkingen van de VVSG, bijvoorbeeld met betrekking tot het ontwerp van Gemeentedecreet, vaak volledig worden genegeerd. Op dat Gemeentedecreet zijn intussen al diverse reparatiedecreten ingediend waarbij zaken werden rechtgezet die de VVSG lang op voorhand had gesignaleerd. De vraag die zich dus stelt is hoe om te gaan met de legistieke adviezen afkomstig van de VVSG, de VVP (Vereniging van de Vlaamse Provincies) en de anderen. Kan men daar enige regel in respecteren of tenminste de moeite doen om die adviezen te weerleggen?

2.5. Tussenkost van de heer Kurt De Loor

De heer *Kurt De Loor* vindt de aandacht die het parlement in het algemeen aan de regelgevingskwaliteit besteedt omgekeerd evenredig aan het belang ervan. De spreker kan zich grotendeels vinden in de uitgangspunten van de minister. Hij vindt het vermijden van formalisme en meer flexibiliteit en maatwerk erg belangrijk. Het toepassingsgebied van de RIA mag inderdaad worden verfijnd en het instrument moet vroeger in het beleidsproces worden betrokken. Ook het gebruik van groen- en witboeken en conceptnota's valt toe te juichen. Het is een gedurfde keuze maar die zal uiteindelijk vruchten afwerpen, want het parlement kan op die manier eerder betrokken worden bij het regelgevingsproces.

De heer *De Loor* sluit zich aan bij de vragen van mevrouw Brouwers met betrekking tot de terminologie rond groen- en witboeken, de te volgen stappen en procedures enzovoort. Het zou goed zijn mocht er een reglementair kader komen voor wat de indiening en behandeling van groen- en witboeken in het parlement betreft.

De spreker benadrukt ook het belang van de lokalebesturentoets. Wat de technische werkgroep in het kader van het IIA betreft, gaat hij ervan uit dat ook de directie Decreetgeving van het parlement hierbij betrokken wordt.

2.6. Tussenkost van mevrouw Annick De Ridder

Mevrouw *Annick De Ridder* verwijst naar de initiatieven van de parlementsvoorzitter inzake decreetsevaluatie zoals verwoord in het beleidsplan 'Plenum 2009-2014'. Daarin is onder meer sprake van proeftuinen in de verschillende commissies om bestaande decreten te evalueren en eventueel bij te sturen of zelfs af te schaffen. Deze commissie, die bevoegd is voor decreetsevaluatie, moet daarbij zeker een rol kunnen spelen. Een concreet voorbeeld is dat van het decreet in verband met grote infrastructuurwerken dat uit 2002 stamt, maar dat in de feiten nog geen toepassing heeft gekregen. De controle van het parlement op de voortgang van grote infrastructuurwerken heeft ook sinds 2002 altijd op een sui-generisbasis plaatsgevonden. Een evaluatie van dergelijk decreet dringt zich dan ook op.

Tot slot vraagt de spreker naar de stand van zaken van de projectrealisaties inzake de administratieve vereenvoudiging. De minister heeft wat dit betreft een coördinerende functie en in die zin zou het handig zijn een overzicht te krijgen van de realisaties over de verschillende sectoren heen.

3. Antwoorden van de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Minister *Geert Bourgeois* merkt op dat regering en parlement in het dossier van de regelgevingskwaliteit partners zijn. Hij stelt vast dat de bezorgdheden die bij de SERV leven in grote mate ook aanwezig zijn bij de commissieleden. Het is zo dat de meeste punten uit het SERV-advies zijn meegenomen in het strategisch beleidskader.

De minister vindt het proportionaliteitsprincipe belangrijk. Op die manier moet niet voor elke nieuwe regelgeving een RIA worden gemaakt en vervalt men niet in een administratieve sleur waarbij een RIA wordt opgesteld omdat het moet. Dat zal het draagvlak voor de RIA binnen de administratie versterken. Het is echter wel de bedoeling om bij grote dossiers de grote middelen in te zetten.

Het strategisch beleidskader wordt wel degelijk bij het begin van de regeerperiode vastgelegd. Het is wel nuttig om regelmatig te kijken of aanpassingen of verfijningen nodig zijn, want het gaat om een materie die permanent in beweging is.

RIA's moeten in een vroegere fase kunnen, maar soms kan het aangewezen zijn het instrument pas later in te zetten, op voorwaarde dat daarvoor een goede motivering bestaat. Er is ook gepleit voor meer standaardisering. Hieraan wordt gewerkt volgens de minister, onder meer in het kader van het IIA.

De minister is verheugd over de verwijzing naar het OESO-document 'Better Regulation' waarin Vlaanderen vrij goed scoort, bijvoorbeeld voor wat de compensatieregel betreft. Vlaanderen houdt systematisch een score bij van de lasten die worden afgeschaft maar ook van lasten die door nieuwe regels worden gecreëerd.

De minister antwoordt aan de heer Vanden Bussche dat er tegenwoordig aan alle universiteiten opleidingen wetgevingsleer worden aangeboden. Het is echter niet zo dat de administratie beschikt over een groot aantal mensen die dergelijke opleiding hebben genoten. Er is ook een verschil tussen de theorie die aan de universiteit wordt gedoceerd en de praktijk. De ambtenaren van de cellen Wetskwaliteit worden regelmatig juridisch bijgeschoold. Voor het doceren van de cursussen wetgevingsleer wordt er wel samengewerkt met universiteitsprofessoren en staatsraden van de Raad van State. Ook parlementsleden, hun medewerkers of ambtenaren van het algemeen secretariaat kunnen die opleidingen volgen. Men zal onderzoeken hoe men het aanbod inzake wetgevingsleer kan uitbreiden naar steden en gemeenten.

Ten aanzien van mevrouw Brouwers stelt de minister dat het alleszins moet gemotiveerd worden als er geen RIA wordt opgemaakt, tenminste als de betrokken regelgeving onder de RIA-verplichting valt. Sommige decreten vallen echter niet onder de RIA-verplichting.

De minister erkent het belang van een goede en transparante memorie van toelichting. Dit punt werd in de presentatie wat onderbelicht, maar de minister zal de Vlaamse Regering vragen meer aandacht te besteden aan de memorie. Tot nu toe worden de ingewonnen adviezen (Raad van State, SERV, strategische adviesraden) verwerkt in de nota aan de Vlaamse Regering. Die nota's staan weliswaar ter beschikking van de parlementsleden, maar logistiek gezien is het netter die adviezen met de gemotiveerde reactie erop van de regering te verwerken in de memorie. Het heeft de minister verrast dat dit op het Vlaamse

niveau nog niet het geval is, want federaal gebeurt het wel. In een aantal gevallen vindt de minister een tabel aangewezen, met enerzijds het advies en anderzijds de wijze waarop de regering omgaat met dat advies. Hij besluit dat de regering transparanter kan en moet zijn door minstens in de memorie van toelichting punt voor punt de reactie op de adviezen te verwerken.

Technische opmerkingen van de Raad van State worden altijd in aanmerking genomen door de regering. Iets anders is het wanneer het om een inhoudelijke kwestie gaat. Bij het Archiefdecreet bijvoorbeeld was er een geschilpunt met de Raad van State over het al dan niet grondwettig zijn van bepaalde regelingen. De regering heeft daarover een standpunt ingenomen tegengesteld aan het advies van de Raad van State, maar die kwestie is later uitgebreid toegelicht en bediscussieerd in het parlement.

De minister vindt het integreren van de diverse sectorale toetsen (lokale toets, armoedetoets, Brusseltoets enzovoort) in de RIA inderdaad een goede zaak. Op die manier worden de toetsen al van in het begin geïntegreerd, terwijl dat nu nog vaak een oefening is die men pas op het laatste doet.

De minister verduidelijkt dat veel meer dan de tien personeelsleden van de dienst Wetsmatiging met wetgevingstechnische werkzaamheden bezig zijn, met name de mensen in de wetgevingscellen. Bij de start van de regering in 2004 werd een discussie gevoerd over het organisatiemodel. De minister was persoonlijk voorstander van het Canadese model, waarbij één centrale ploeg werkt voor alle ministers en departementen. Uiteindelijk werd gekozen voor een gedecentraliseerd model met wetgevingscellen in alle beleidsdomeinen. De tien mensen van de dienst Wetsmatiging vertegenwoordigen de centrale dienst. Die bestaafing is momenteel voldoende.

De minister erkent het probleem van de talloze rapportageverplichtingen. Dit punt zou eigenlijk in het kader van de decreetsevaluatie door de decreetgever tegen het licht moeten worden gehouden. Op een ogenblik dat men de rapportageplicht van steden en gemeenten drastisch wil verminderen, moet men zich inderdaad afvragen of men zichzelf ook niet te veel rapportagelasten oplegt.

Met betrekking tot de vragen over groen- en witboeken, stelt de minister dat het niet de bedoeling is dit te pas en te onpas te doen. Men zou daar inderdaad beter een kader voor creëren en de diensten zullen dat voorbereiden, waarna het aan de regering kan worden voorgelegd. In het geval van het groenboek Interne Staatshervorming vond de minister het toch aangewezen met een groenboek te komen nog voor er een regeling was. Men moet wel oppassen dat men niet alles in een regeling gaat gieten.

De minister begrijpt de bekommernis van de heer van Rouveroy met betrekking tot de leesbaarheid van de RIA. RIA's moeten niet per definitie onleesbaar zijn. Het begrip 'proportionaliteit' (en niet 'relevantie') zal gehanteerd worden in de voorstellen aan de Vlaamse Regering bij de vraag of er al dan niet een RIA moet komen. Als er een komt, moet men daar dan zwaar op inzetten.

Met betrekking tot de opmerking over de taalzuiverheid, stelt de minister dat 'wetgevingskwaliteit' een generieke term is waarmee ook uitvoeringsbesluiten worden bedoeld. De suggestie van de commissievoorzitter, met name 'regelgevingskwaliteit', zou een goed alternatief zijn, hoewel die term ook niet specifiek refereert aan de Vlaamse regelgeving. In het algemeen stelt de minister nog dat hij erg veel belang hecht aan taalhygiëne, aan een zuivere en directe taal. Op dat vlak kan nog veel vooruitgang worden geboekt. Dat geldt trouwens ook voor het zuiver legistische. In de commissies in de Kamer van Volksvertegenwoordigers kwamen legistische ambtenaren zelfs ter zitting nog met meerdere bladzijden nuttige legistische correcties, ook nadat de teksten al door de Raad van State waren onderzocht. Het ging dan om louter legistische verbeteringen die niets aan de inhoud wijzigden.

Wat de stand van zaken inzake de administratieve vereenvoudiging betreft, verwijst de minister naar de beslissing van de Europese Commissie dat administraties hiervoor een actieplan moeten uitwerken. De Europese Commissie stelt als doelstelling 25% minder administratieve lasten voorop. De verschillende entiteiten van de Vlaamse Gemeenschap zijn bezig met dat actieplan. De minister zal over deze rollende actieplanning en de administratieve vereenvoudiging in de brede zin een nota aan de commissie bezorgen.

4. Aanvullende opmerkingen van de commissieleden

Mevrouw *Karin Brouwers* meent dat het strategisch kader moet leiden tot een betere regelgeving, op legistiek maar vooral ook op inhoudelijk vlak. Men moet opletten voor te veel planlasten en voor het creëren van overbodige regelgeving. De spreker verwijst nog naar de legistische kwaliteit van voorstellen van kwaliteit. Parlementsleden worden soms gevraagd voorstellen in te dienen. Die zijn niet aan adviesverplichtingen onderworpen. De vraag rijst hoe het parlement als instelling daarmee omgaat. Kan de commissie bevoegd voor decreetsevaluatie zich daar eens over buigen?

Mevrouw *Annick De Ridder*, commissievoorzitter, antwoordt dat dit een moeilijke oefening is want er bestaat een parlementair initiatiefrecht. Legt men dat niet aan banden door een RIA verplicht te stellen? Men kan over voorstellen van decreet ook altijd het advies van de Raad van State vragen. De globale problematiek van de decreetsevaluatie zou best nog eens aan bod komen tijdens het overleg van het Uitgebreid Bureau met de commissievoorzitters.

Annick DE RIDDER,
voorzitter

Karin BROUWERS,
verslaggever